

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/08/2026 17:29
Sayı: E-120.07.03-1928429

7/44748 GK 168

Sayı : E-54045643-610-26327407

Konu : Soru Önergesi (7/44748)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870952 sayılı yazınız.

Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz AYDIN'a ait, İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan 7/44748 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Soru Önergesi (7/44748) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: D1A42441-8914-42EC-9979-C2DC25BD7036

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Uğur BAYRAM

Mühendis

Telefon No: (312) 287 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN YAVUZ AYDIN'A AİT 7/44748 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bitkisel üretimde önemli ölçüde kayıplara neden olan istilacı ve polifag bir zararlı olan Kahverengi kokarca (*Halyomorpha halys*) ülkemizde ilk defa 2017 yılında görülmüştür.

Söz konusu zararlı, kış soğuklarına karşı dayanıksız bir canlı olmakla birlikte kendisini soğuktan korumak ve kışı geçirmek için sonbahar döneminde tarımsal alanlardan ev, ahır, depo vb. korunaklı alanlara çekilerek kışlamaya başlamaktadır.

Bakanlığımız öncülüğünde kışlak mücadelesi için eğitim yayım ve mücadele organizasyonları yapılmaktadır. Ayrıca zararlıyla mücadelede belediyeler, sivil toplum kuruluşları vb. paydaşlarla tarım dışı alanlarda da mücadelede iş birliği yapılması büyük önem arz etmektedir.

2023 yılında “Kahverengi Kokarca Eylem Planı” uygulamaya konulmuş ve 2024 yılında “Kahverengi Kokarca ile Mücadele Seferberliği” başlatılmıştır.

Zararlıyla mücadelede mekanik (süpürme, toplama, imha), biyoteknik (feromon tuzaklar), biyolojik [Samuray arıcığı (*Trissolcus japonicus*), sülün] ve kimyasal mücadele yöntemleri uygulanmaktadır.

46 ilde 214 ilçede, 1.272 teknik personelle 645 lokasyonda çalışmalar yürütülmektedir.

2024 ve 2025 yıllarında yürütülen sürvey çalışmaları sonucunda, birinci derece riskli illerden Artvin ilinde %37, Giresun ilinde %32, Bartın ilinde %31, Rize ilinde %18 ve Samsun ilinde %9 oranında popülasyon azalması tespit edilmiştir.

2026 yılında ise geçen yılın aynı dönemine göre Artvin ilinde %54, Rize ilinde %57 ve Giresun ilinde %46 oranında popülasyon azalması tespit edilmiştir.

Karadeniz Bölgesi genelinde değerlendirilme yapıldığında mevcut gözlemler zararlı yoğunluğunun geçen yılın mayıs ayına göre ortalama yaklaşık %50 daha düşük seviyede seyrettiğini göstermektedir.

Biyoteknik mücadele çerçevesinde 2025-2026 yıllarında feromon tuzak kullanımını artırmak için 170.362 adet feromon dağıtımı yapılmıştır.

Zararlı popülasyonunu azaltılmasında en etkili yollardan biri “Samuray arıcığı” yumurta parazitoitinin kullanıldığı biyolojik mücadele yöntemidir.

Samuray Arıcığı Salım Rehberi hazırlanarak il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimize gönderilmiştir.

Kahverengi Kokarca Ülkesel Entegre Mücadele Yönetimi Projesi kapsamında; 2025 yılında 1 milyon 156 bin, 2026 yılında ise 1 milyon 650 bin Samuray arıcığı salımı yapılmıştır.

Doğa Koruma ve Milli Parklar (DKMP) Genel Müdürlüğümüz tarafından Kahverengi kokarca ile biyolojik mücadele kapsamında sülünlerin faydalı olup olmayacağıyla ilgili akademik çalışmalar yapılmış ve sülünlerin Kahverengi kokarca predatörü olduğu gözlemlenmiştir.

DKMP Genel Müdürlüğümüz Kanatlı Hayvan Yerleştirme Programı kapsamında 2025 yılında 9.000 sülün doğayla buluşturulmuştur. 2026 yılında ise 11.750 sülünün doğaya kazandırmayı hedeflenmektedir.

İl tarım ve orman müdürlüklerimizin kontrolünde kışlak mücadelesi döneminde 1,9 milyon hanede biyosidal ilaçlama yapılmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Üreticilerimizin bilgiye kolay ulaşabilmesi için kahverengikokarca@tarimorman.gov.tr web sayfası faaliyete geçirilmiştir.

Kahverengi kokarcaya karşı ruhsatlı pestisitlerin kullanımı sadece fındıkta mevcut olduğundan birçok meyve, sebze ve tarla ürününde kullanımı hakkında araştırma enstitülerimizce il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimizde görevli teknik personellere yönelik çok sayıda eğitim düzenlenmiştir.